

قدرت جنبش های اجتماعی خشونت پرهیز

Des | ۱۳۹۲ ۱۶ بهمن | 0 Comments

جنبش های مدنی

Like 6 Tweet

*ترجمه مرکز مطالعات بی خشونت

در ماه های گذشته عده ای در چین شعار خوردن خوراک مخصوص چینی "باوزی" سرداده اند. در اصل افزایش تقاضا برای خوردن غذای رایج و مشهوری که بیشتر شبیه نان است هنگامی اوج گرفت که رییس جمهوری چین، زی جینگپینز از یک کافه تریا که مختص سرو این غذا بود دیدن می کرد. سفری که بخشی از تلاش های برنامه ریزی شده او در نقش رهبر حزب کمونیست به قصد نزدیک شدن به یک میلیارد و ۴۰۰ هزار قاطبه مردم عادی چین یا "لایوبیزینگ ها" همان کهنه مردمان چین صورت می گرفت. اما اوج گیری نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و همچنین دیدگاه افکار عمومی نسبت به فساد اقتصادی افراد منتسب به حکومت از سفر رییس حزب تعبیر متفاوتی را القا می کرد: فاصله رو به از دیاد حکومت از مردم

کندی رشد اقتصادی و افزایش هزینه های زندگی موجب شده است تا برای بسیاری از خانواده های چینی آرمان پیوستن به طبقه متوسط چینی در نطفه خفه بماند. از سوی دیگر نابرابری های اقتصادی و تفاوت چشمگیر درآمدها در کشور همچنان در صدر آمار قرار دارد. ** از همین رو نشانه های نارضایتی در میان شهروندان چینی وجود دارد کسانی که قایل به این واقعیت هستند که سیستم موجود در جهت منافع آنها کار نمی کند. با وجود سانسور شدید از سوی دولت دسترسی رو به افزایش به جریان اطلاعات از طریق رسانه های الکترونیک و جابجایی اطلاعات بر شهروندان آشکار کرده است که صرف نظر از اصلاحات اقتصادی و تبلیغات گسترده کمپین های مخالف فساد اقتصادی با استفاده از تصاویر ببرها و مگس ها- اشاره به برنامه مبارزه با فساد اقتصادی رهبران قدرتمند و خرده بوروکرات ها- هنوز فساد اقتصادی بین اعضای حکومت رایج است. مساله این است که طیف گسترده ای از نخبگان سیاسی وجود دارند که از فساد اداری و اقتصادی منتفع می شوند و این منفعت غالبا از عدم تناسب و کارایی اقتصاد چین ناشی می شود. در پی نمایش هم سفرگی زی در کافه تریا و خوردن نان های بخار پز شده باوزی با مردم برای نشان دادن مردمی بودن رهبران چین این بار درخواست خوردن نان های بخار پز شده از سوی دو گروه دیگر از مردم مطرح شد تا از این طریق محملی ب ردایره نارضایتی های گسترده تر در چین باشد.

نارضایتی گروه ها طیف گسترده ای از نارامی ها را در برمی گرفت، از مطالبه ادعای شهروندان برای خسارت خرابی خانه ها در شهر هنگ ژو تا گردهمایی کوچک فعالان در پکن علیه فساد سیاسی و رکود استانداردهای زندگی و افزایش فقر. طرح استفاده از نان های غذای زویبا برای نزدیکتر شدن رهبر حزب به سوی مردم در اصل بعنوان سمبلی برای اظهار نارضایتی های کنونی به سوی خود او برگشت به شکلی که معترضان توانستند بر گرد یک محور و پیام مشترک به یکدیگر متصل شوند. این درحالی بود که بخاطر فواصل جغرافیایی مطالبات اصلی آنها هم از هم دور افتاده بود. هم اکنون دانسته یا نادانسته فعالان معترض چینی یکی از ابزارهای بسیار جا افتاده و رایج جنبش های اجتماعی بدون خشونت یعنی استفاده از قدرت نمادها مانند خوراک چینی بعنوان نماد نارضایتی را استفاده می کنند. حقیقت این است که قدرت نمادسازی یا سمبولیسم در جنبش های بدور از خشونت تنها یکی از علل موثر بودن حرکت آنها در سرتاسر تاریخ و درسویه های مختلف جهان است.

آنچه در جهان معاصر اتفاق می افتد ما را با این واقعیت روبرو می کند که کم و کیف حصول رشد اقتصادی در نظر شهروندان یک جامعه را نمی توان نادیده گرفت. در همین بستر است که جنبش های اجتماعی بی خشونت در به جلو راندن تغییرات سیاسی و اقتصادی نقش تعیین کننده ای دارند. اوج گیری

اعتراضات در شمال آفریقا و جهان عرب بخشی از جریانی است که از دهه ۱۹۸۰ پدید آمده است. زمانی که بسیاری از دولت ها دموکراسی انتخابی را برای نخستین بار بنیان گذاشتند یابه کار آمد کردن سیستم سیاسی موجود رو آوردند. این سلسله تغییرات همزمان با فشارهای بین المللی با اعتراضات مردم مدار در واکنش به نابرابری فرصتها و فساد اقتصادی ایجاد شده است.

بسیاری از حرکت های اعتراضی در سراسر جهان کوشیده اند تا بصورت خودآگاهانه دست کم در آغاز کار از روش های عاری از خشونت اعتراض و استراتژی های مقاومت استفاده کنند. برای مثال در طول ناآرامی های ۲۰۱۱ در مصر بیشتر معترضین در واکنش به برخوردهای سرکوبگرانه رژیم از شیوه خود سازماندهی استفاده کردند. این فعالان نه تنها از مارتین لوتر کینگ و دیگر رهبرانی که خود را وقف مبارزات عاری از خشونت کرده بودند آموزه های مبارزه عاری از خشونت را آموخته بودند بلکه جنبش های مقاومت غیر نظامی مانند مبارزات فلسطینی ها شیلی و جنبش تغییرات دموکراتیک در اروپای شرقی هم بر آنها بی تاثیر نبوده است.

در حالی که حکومت ها غالبا چنین حرکت های اجتماعی را به منزله تهدید علیه ثبات خود می بینند و با خشونت و سرکوب به آنها پاسخ می دهند، بازیگران صحنه بین المللی باید جنبش های اجتماعی عاری از خشونت - بویژه آنها که در نظامهای سست و شکننده اتفاق می افتد - را آغازگر و سنگ بنای بنیان های درازمدت تر دموکراسی ببینند. در سوریه اعتراضات از سال ۲۰۱۱ توسط یک مخالف غیر نظامی شروع شد. یک نوع همگرایی بی خشونت قوی در میان مخالفان تاجحال ادامه داشته اما کمتر مورد توجه ناظران قرار گرفته است. درست هنگامیکه حکومت سوریه و عوامل تندرو در میان مخالفان به سیاست های مذهبی شایبه برانگیز تکیه می کنند معترضان خشونت پر هیز سعی دارند تا با نمادگرایی و شعارهای متمرکز بر دیدگاه های مشترک شکاف های مذهبی را پر کنند. این همکاری و دیدگاه مشترک پس از پایان بحران در ملت سازی بسیار تاثیرگذار خواهد بود.

در افغانستان جامعه جهانی هدف خود را بر دفع آشوبگران در این کشور و حمایت از دولت افغانستان در طرح دولت سازی گذاشته است. با این حال برخی از تشکل ها حال یا بخاطر عدم قطعیت یا فشارهای خارجی گمان می کنند جایگزین دیگری جز حمایت از طالبان و دیگر گروه های شورشی ندارند. این در حالیست که شبکه قوی فعالان عاری از خشونت و حامی مقاومت صلح آمیز برای تغییرات اجتماعی استراتژی خود را برای جایگزینی این تشکل ها معرفی کرده است اما با استقبال بسیار اندکی روبرو شده است. 'اسکار' یک سازمان محلی است که در مناطق دور دست شمال شرقی افغانستان جایی که پایگاه های محکم گروه های شورشی است فعالیت می کند. این سازمان رهبران محلی را بر اساس اصول مبارزات عاری از خشونت برای مبارزه علیه فساد و کسب اطمینان از پاسخگویی دولت به نیازهای شهروندان آموزش می دهد. امدالله آرشیوال، مدیر اسکار اشاره می کند که پس از تجربه دهه ها جنگ افغان ها نیازمند تحکیم جایگزین های بی خشونت برای بدست آوردن تغییرات مثبت در زندگی شان هستند.

حمایت از جامعه مدنی در کشورهایی که دچار بحران یا دست به گریبان تنش های سیاسی هستند نقش مهمی در تسریع پیشرفت وضعیت این کشورها بازی می کند. به ویژه جنبش هایی که بر تغییرات اجتماعی با شیوه خشونت پر هیز متمرکز هستند می توانند به انتقال صلح آمیز و دراز مدت دولت سازی کمک شایانی کنند. شواهد زیادی نشان می دهد که نه تنها جنبش های عاری از خشونت در کسب اهداف شان موفق هستند بلکه تغییراتی که از راه غیر خشونت بدست می آید بسیار بیشتر از آنکه از راه بحران های خشونت آمیز بوجود می آمد دارای عمق صلح آمیز و پایدار است. همانگونه که مارتین لوتر کینگ به ما یاد داد؛ جنگ ها تیرهای ضعیفی برای دریدن فرداهای صلح آمیز هستند؛ ما نیازمند حمایت همه جانبه از جنبش های اجتماعی عاری از خشونت و استفاده از آنها در استراتژی های مان برای ایجاد تغییرات ماندگار و منصفانه هستیم.

این مقاله ترجمه ای است از *

Let Them Eat Buns: The Power of Non-Violent Social Movements, by Sadaf Lakhani, at <http://inec.usip.org/blog/2014/jan/21/let-them-eat-buns-power-non-violent-social-movements>

GINI coefficient در چین به درصد بالای نابرابری توزیع درآمد در چین اشاره می کند **

[← Previous post](#)

[Next post →](#)

